

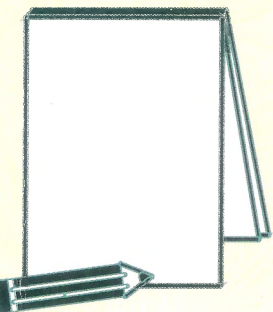

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА

*З нагоди 180-річчя
Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова*

ОСВІТНЯ ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ: ФІЛОСОФІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ, ПРАКТИКА

Т е м а т и ч н и й в и п у с к

Київ 2014

**Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова**

*З нагоди 180-річчя
Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова*

**ОСВІТНЯ ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ:
ФІЛОСОФІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ,
ПРАКТИКА**

Тематичний випуск

**Київ
Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова
2014**

УДК 37.014.5:[1:37]
ББК 74в:74.241
0-72

*Схвалено рішенням Вченої ради НПУ імені М. П. Драгоманова
(протокол № 6 від 30 січня 2014 р.)*

Редакційна колегія:

- Є. М. Суліма* доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАПН України, Перший заступник Міністра освіти і науки України (голова редакційної колегії);
- В. П. Андрущенко* доктор філософських наук, професор, академік НАПН України, член-кореспондент НАН України, ректор НПУ імені М. П. Драгоманова (заступник голови редакційної колегії);
- Б. І. Андрусшин* доктор історичних наук, професор;
- В. П. Бех* доктор філософських наук, професор;
- В. І. Бобрицька* доктор педагогічних наук, професор;
- Р. М. Вернидуб* кандидат фізико-математичних наук, доцент;
- Г. І. Волинка* доктор філософських наук, професор, академік УАПН;
- Л. Л. Макаренко* доктор педагогічних наук, доцент;
- О. С. Падалка* доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України;
- В. Л. Савельєв* доктор історичних наук, професор.

0-72 Освітня політика держави: філософія, методологія, практика / за ред. Є. М. Суліми, В. П. Андрущенко ; Мін-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – Тематичний випуск : збірник наукових статей. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. – 285 с.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Освітня політика держави: філософія, методологія, практика”, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, м. Київ, 23-24 жовтня 2013 року.

**ВИДАНО ЗА КОШТИ
УНІВЕРСИТЕТУ
НЕ ДЛЯ ПРОДАЖУ!**

УДК 37.014.5:[1:37]
ББК 74в:74.241

© Автори статей, 2014
© Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014
© Редакційна колегія, 2014

СУЧАСНИЙ СТАН НАУКОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ

У статті проаналізовано науковий потенціал України. Розглянуто світовий досвід фінансування досліджень і розробок у країнах Європейського Союзу. З метою ефективної реалізації наукового потенціалу визначено заходи державної політики у сфері науки.

Ключові слова: наука, науковий потенціал, науково-технічний потенціал, державна політика у сфері науки.

Інтеграція України у світовий економічний простір підвищує роль національних інтересів країни, які вимагають негайних та ефективних заходів, спрямованих на збереження її наукового потенціалу, забезпечення його ефективнішого використання для подолання кризових явищ у економічному розвитку. Економічний розвиток держави неможливий без міцного наукового потенціалу.

За “Концепцію науково-технологічного та інноваційного розвитку України” [1] головними цілями наукового розвитку України визначаються: підвищення ролі наукових та технологічних факторів у подоланні кризових явищ у соціально-економічному розвитку України та забезпеченні її економічного зростання, створення ефективних механізмів збереження, ефективного використання та розвитку національного науково-технологічного потенціалу та ін.

Пріоритетними напрямками наукового розвитку є: вдосконалення системи формування і реалізації державних пріоритетів у сфері науки та технологій на основі принципів відповідності основних напрямів науково-технологічного розвитку головним проблемам та перспективам розвитку суспільства; фінансування державою фундаментальних досліджень, а також створення та впровадження ринкових науково-технологічних інновацій у сфері пріоритетних прикладних досліджень.

Аналізу стану наукового потенціалу України і проблемам, що відбуваються у ньому, присвячені дослідження і публікації таких українських вчених як: О. Алімова, О. Амоші, А. Гальчинського, В. Гейця, І. Єгорова, Л. Мельника, С. Мочерного, В. Онопрієнка, О. Поповича, В. Соловійова, Л. Федулової, А. Чухна та ін. Аналіз праць вищезазначених науковців підтверджує кризовий стан наукового потенціалу посткризового періоду економіки країни і доводить необхідність прийняття заходів для стабілізації сфери науки.

У результаті теоретичних досліджень можна зробити висновок, що стан наукового потенціалу, особливо посткризового періоду, вимагають подальшого пошуку шляхів їх ефективного вирішення.

Метою дослідження є вивчення та аналіз стану наукового потенціалу країни, і пошук шляхів вирішення проблем, пов'язаних з низьким рівнем розвитку вітчизняної науки в умовах сучасної економіки.

Науковий потенціал визначається сукупністю ресурсів і можливостей сфери науки будь-якої системи (країни, території, галузі, підприємства) за наявних форм організації та управління ефективно вирішувати виробничі завдання. Поняття “науковий потенціал” можна застосовувати щодо будь-якої сукупності наукових організацій (об'єднань у галузях національної економіки), а також галузевих наукових організацій, розташованих

на відповідній території. Елементами наукового потенціалу є: наукові кадри, фінансові ресурси, матеріально-технічна база, інформаційне забезпечення [4].

За економічною енциклопедією за ред. С. Мочерного науковий потенціал – це одна з основних складових науково – технічного потенціалу, критеріями якого є кількість науково – дослідних і проектних організацій, докторів і кандидатів наук, розмір інтелектуальної власності (патентів, ліцензій, ноу-хау, проектів, програм та ін.), оптимальне співвідношення між фундаментальними та прикладними дослідженнями [3, 531].

Науковий потенціал України базується на розгалуженій мережі наукових інститутів, науково-дослідних закладів, які існують у системі Національної академії наук, міністерств і державних комітетів. У деяких напрямках науки Україна виявила себе як один зі світових лідерів, наприклад у кібернетиці, електрозварюванні металів, кардіохірургії, космічній техніці.

В останні десятиріччя значення науки у процесах економічного та соціального розвитку суттєво зросло. У розвинених країнах світу саме за рахунок створення нових знань отримується майже весь приріст ВВП. Тому проблемам об'єктивного оцінювання стану наукового потенціалу у розвинутих країнах приділяється все більше уваги. Це пояснюється зростанням його ролі у сучасному суспільстві і в розбудові економіки, що базується на знаннях.

Більшість дослідників кризовий стан наукової сфери України пов'язують з проблемами її адаптації до ринкових умов господарювання, наслідками світової економічної кризи, кризовими явищами у національній економіці. Стан наукового потенціалу України характеризується:

1. Зменшенням чисельності працівників наукових організацій. У 2011 р. загальна чисельність працівників організацій, які виконували наукові та науково-технічні роботи становила 134,7 тис. осіб (у 3,3 рази менше порівняно з 1991 роком), що менше на 4,5% порівняно з відповідним періодом 2010 р., у т.ч. дослідників – на 4,1%, техніків – на 9,7%, допоміжного персоналу – на 4,8%, інших працівників – на 2,0% [5, 31].

2. Незначним зростанням чисельності докторів та кандидатів наук в економіці України. У 2012 році кількість докторів наук в економіці України становила 15592 осіб, що у 1,9 рази більше рівня 1990 року. Кількість кандидатів наук в економіці України у 2012 році становила 88057 осіб, що у 1,5 рази більше рівня 1995 року [2].

3. Зниженням частки дослідників жінок по галузям. У 2011р. 45,5% дослідників становили жінки. Чисельність жінок-дослідників порівняно з 2010 р. зменшилась на 3,4%, частка докторів і кандидатів наук серед них залишилась без змін і становила 23,8%. Так, найвища питома вага жінок (74,3%) спостерігалась у галузі філологічних наук, 47,2% яких – доктори та кандидати наук, педагогічних (69,4% і 43,0%), у галузі мистецтвознавства (69,1% і 68,4%), психологічних (68,8% і 54,1%), історичних (65,5% і 21,9%), медичних наук (65,0% і 48,4%); найнижча частка жінок – у галузі фізико-математичних наук (28,8% і 33,9%).

4. Домінуванням виконавців наукових та науково-технічних робіт у державному секторі. У 2011 році серед 4417 докторів наук 3568 працювали у державному секторі, серед 16176 кандидатів наук – 11635 у державному секторі [5, с. 40]. Як і раніше майже три чверті загальної чисельності докторів і кандидатів наук, виконавців наукових досліджень і розробок, працювали в організаціях державного сектору економіки, їх питома вага у числі виконавців наукових досліджень і розробок сектору становила 31,0%, 12,3% – в організаціях підприємницького сектору (4,9%), 13,9% – вищої освіти (31,9%).

5. Незмінністю вікової структури докторів наук та збільшенням кількості кандидатів наук у віці 31-40 років. Якщо у 1991 році найбільше докторів наук, зайнятих в економіці було у віці 31-70 років – 2573 особи, то у 2011 році – у віці 61-70 років і становила 4139 осіб, серед яких лише 720-жінки. Найбільше кандидатів наук у 1995 році було у віці 41-50 років (17426 ос.), в той час як в 2011 році 23424 кандидати у віці 31-40 років.

У 2011 р. відбулися деякі зміни у віковій структурі науковців. Так, число дослідників пенсійного віку зменшилось на 4,7%, у т.ч. чисельність фахівців з науковими ступенями – 5,4%; число дослідників у віці до 40 років зменшилось на 1,2%, серед яких чисельність докторів та кандидатів наук зменшилась на 2,7%. Середній вік дослідників становив 47,6 років, доктора наук – 36,1 років, кандидата наук – 51,2 років (середній вік жінок-науковців становив 46,0; 61,1; 48,1 відповідно).

6. Зниженням чисельності працівників-сумісників, які виконують наукові та науково-технічні роботи у підприємницькому секторі. У 2005 році серед 68499 працівників-сумісників у підприємницькому секторі працювало 7534 особи (361-докторів наук та 626 кандидатів). Станом на 2011 рік чисельність працівників-сумісників становила 68151 особу, зокрема, у підприємницькому секторі – 4177 чоловік (що на 44% менше рівня 2005 року), серед яких 195 докторів наук та 331 кандидатів наук.

У 2011 році чисельність виконавців наукових та науково-технічних робіт на засадах сумісництва зменшилась на 1,8% і склала 68,2 тис. ос., у т.ч. дослідників – на 0,5%, техніків – на 32,6%. Дослідники у загальній чисельності сумісників склали 88,1%, доктори наук – 1,07% кандидати наук – 44,2%. Більшість дослідників (89,4%) працювала у вищих навчальних закладах, 63,8% яких – фахівці з науковими ступенями [5, с. 30, 36].

Однак у багатьох галузях наукової діяльності, що стосуються розробки високопродуктивної техніки і новітніх технологій, відставання вітчизняної науки є суттєвим. Сьогодні така ситуація ускладнюється недостатнім фінансуванням і нестабільною діяльністю наукових організацій, виїздом спеціалістів високої кваліфікації за межі держави.

7. Незмінність структури валових внутрішніх витрат на виконання наукових досліджень і розробок у ВВП за секторами науки. У 2010 році частка фінансування витрат на виконання наукових та науково-технічних робіт за кошти підприємницького, державного секторів, сектора вищої освіти, приватного неприбуткового сектора і кошти іноземних джерел у загальному обсязі витрат в Україні складала – 26,2%; 46,7%; 0,2; 0,1% 25,7% відповідно. Найбільшою в 2010 році була частка фінансування витрат на виконання наукових та науково-дослідних робіт державним сектором в Польщі (60,9%), Румунії (54,4%), Словаччині (49,6%), підприємницьким сектором – в Чеській Республіці (48,9%), Угорщині (47,4%), Естонії (43,4%), кошти іноземних джерел – Латвія (33,4%), Україна (25,7%), Литва (20%).

У 2010 р. наукоємність економіки (частка витрат на виконання наукових досліджень і розробок у ВВП) 27 країн Європейської співдружності (ЄС-27) досягла 2,0%, що нижче за цільове значення 3%, визначене Лісабонською стратегією, але яке все ще залишається метою на наступні 10 років як одна з п'яти ключових цілей європейської стратегії до 2020 р. При цьому інтенсивність частки витрат на виконання наукових досліджень і розробок у ВВП у ЄС-27 була значно нижчою, ніж в Японії, Південній Кореї і Сполучених Штатах (відповідно 3,45%, 3,36% і 2,79% – у 2008 р.), але вищою, ніж у Китаї (1,47% – 2008).

Вищою за 3% інтенсивність частки витрат на виконання наукових досліджень і розробок у ВВП серед держав ЄС-27 була лише у Фінляндії (3,87%), Швеції (3,42%) і Данії (3,06%), а Німеччина, Австрія, Франція і Словенія хоча не досягли мети 3%, частка

витрат на дослідження і розробки в них була вищою за середню у країнах Європи-27 (відповідно 2,82%, 2,76%, 2,26%, 2,11%). У 2011 р. інтенсивність частки витрат на виконання наукових досліджень і розробок у ВВП України становила 0,73%, що відповідає рівню Хорватії і вище рівня Словаччини, Мальти, Латвії, Болгарії, Кіпру та Румунії 2010 р.

Висновки. Аналіз стану наукового потенціалу показав, що негативні тенденції трансформації наукової сфери в Україні набули загрозливих масштабів в кризовий період: відбулося найбільше серед країн Центральної і Східної Європи зменшення чисельності наукових кадрів, обсягів фінансування науки, рівня оплати праці науковців; з'явилася багатокладність в сфері науки (коли співіснують державний, підприємницький сектори, сектор вищої освіти та приватний неприбутковий сектор) та ін.

Виходячи з актуальності наявних в Україні проблем, вирішення яких потребує наукового забезпечення та з метою ефективної реалізації наукового потенціалу, найбільш пріоритетними заходами державної політики у сфері науки мають стати: збереження наукового потенціалу, підтримка державою фундаментальних і створення передумов для ефективного залучення прикладних досліджень та дослідно-конструкторських робіт, створення міцних міжнародних наукових зв'язків, розвиток наукових засад розбудови соціально орієнтованої ринкової економіки; наукове забезпечення вирішення проблем здоров'я людини та екологічної безпеки; система інформаційного та матеріально-технічного забезпечення наукової діяльності та ін. Саме знаходження напрямів вирішення вищезазначених проблем стануть напрямом наших подальших досліджень.

Джерела

1. Постанова Верховної Ради України "Про концепцію науково-технологічного та інноваційного розвитку України" від 13.07.1999 року № 916-XIV [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/916-14>
2. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua
3. Економічна енциклопедія : у 3 т. – Т. 2 / ред. : Б. Д. Гаврилишин, С. В. Мочерний. – К. : Акад.; Т. : Академія народного господарства, 2000. – 864 с.
4. Мельник А. Ф. Національна економіка / А. Ф. Мельник ; [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/1209081041799/ekonomika/osnovni_skladovi_harakteristika_naukovo-tehnichnogo_potentsialu_ukrayini
5. Наукова та інноваційна діяльність в Україні у 2011 році. – Статистичний збірник. – К., 2012. – 305 с.

Аннотація

В статті проаналізовано науковий потенціал України. Розглянуто світовий досвід фінансування досліджень і розробок в країнах Європейського Союзу. З метою ефективного реалізації наукового потенціалу визначено заходи державної політики в сфері науки.

Ключевые слова: наука, науковий потенціал, науково-технічний потенціал, державна політика в сфері науки.

Annotation

The article analyzes the scientific potential of Ukraine. Considered the world experience financing of research and development in the European Union. In order to effectively implement the scientific potential defined policy measures in the field of science.

Keywords: science, scientific potential, scientific and technical potential, the state policy in the field of science.

УДК 81'271

*Тарасова Е. В.
Харьковский гуманитарный университет
“Народная украинская академия”*

НЕКОТОРЫЕ ПРОБЛЕМЫ ЭТНОМЕТОДИКИ И ЭТИКИ МЕЖКУЛЬТУРНОГО ОБЩЕНИЯ

У статті розглядається поняття культурної компетенції як невід'ємної складової іншомовної комунікативної компетенції. Дається визначення етноцентризму, який вважається головною перешкодою на шляху успішного міжкультурного спілкування. Виходячи із принципів етнометодики, пропонуються рекомендації щодо формування у студентів культурної компетенції в процесі навчання іноземним мовам.

Ключові слова: етноцентризм, етнометодика, міжкультурне спілкування, культурна компетенція.

Тенденции современного мира, в котором образование, экономика, средства связи и бизнес приобретают все более глобализированный характер и международное сотрудничество становится необходимым условием прогресса, убедительно подтверждают справедливость тезиса, впервые сформулированного американским социолингвистом Деборой Таннен [6, 301]: “судьба мира зависит от межкультурного общения”, и это заставляет нас, преподавателей иностранных языков, признать, что культура иноязычного общения должна стать предметом специального развития в процессе обучения – как школьного, так и университетского.

Опыт показывает, что коммуникативные сбои в межкультурном общении случаются тогда, когда говорящий не оправдывает ожиданий своего иноязычного собеседника, нарушая по той или иной причине правила социально-культурной уместности высказывания. Понятие уместности (аппropriасу) выступает основным критерием оценки речевого поведения инокультурного собеседника, к которому мы – сознательно или бессознательно – подходим со своими социокультурными мерками, исходя из собственного “видения мира” и системы ценностей, в которой мы воспитаны. Подобное отношение известно как этноцентризм и считается главным и наиболее труднопреодолимым препятствием в межкультурном общении “Если и существует нечто универсальное в правилах речевого поведения говорящих на том или ином языке, то это присущая членам данного языкового коллектива тенденция судить о речевом поведении представителей иных лингвокультур по тому, насколько оно соответствует их собственными стандартами и правилами” [8, 57].

Что касается “превентивных мер” против коммуникативных поражений в практике межкультурного общения, то в мировой лингвометодике теоретико-методологической базой для решения этого вопроса стали концепции культурной компетенции [3].

Культурная компетенция как неотъемлемая часть коммуникативной компетенции – это понятие, которое характеризует целенаправленное системно организованное

Зміст

Суліми Є. М.

РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ 3

Андрущенко В. П.

ГЛОБАЛЬНА ОСВІТНЯ ПОЛІТИКА: ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ 9

Розділ І

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА В ГАЛУЗІ ОСВІТИ: СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ

Астахова В. І.

ПРИВАТНІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ В УКРАЇНСЬКІЙ СИСТЕМІ ОСВІТИ..... 22

Бех В. П.

ДЕРЖАВНА ОСВІТНЯ ПОЛІТИКА, РЕГУЛЮВАННЯ Й УПРАВЛІННЯ
ОСВІТЯНСЬКОЮ ГАЛУЗЗЮ ЯК ПРЕДМЕТ НАУКОВОГО АНАЛІЗУ 28

Біла І. С.

ЯКІСТЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ
ТА ЇЇ ДЕРЖАВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ..... 33

Мельник В. В.

ФОРМУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ ЕФЕКТИВНОЇ
ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ 37

Підпригора Л. А.

ДЕРЖАВНЕ ФІНАНСУВАННЯ ОСВІТИ:
ВІТЧИЗНЯНІ РЕАЛІЇ ТА СВІТОВА ПРАКТИКА 41

Страшинська Л. В., Радченко В. В.

ПРІОРИТЕТИ ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ
В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ ТА ОСВІТНЯ ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ 46

Скиба М. В.

ІНСТИТУЦІЙНІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ 50

Розділ II
ФІЛОСОФСЬКА ПАРАДИГМА
ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЗМІСТУ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ
ВИКЛИКІВ ГЛОБАЛІЗОВАНОГО СВІТУ

Бех Ю. В.

УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ
ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ СУСПІЛЬСТВА ЗНАНЬ 55

Вернидуб Р. М.

ТРАНСФОРМАЦІЇ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: ПОТЕНЦІАЛ ДОСЛІДНИЦТВА 60

Воронкова В. Г.

ФОРМУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ У КОНТЕКСТІ
ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ... 65

Дубинина В. А.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ СОЦИАЛЬНО-
ФИЛОСОФСКОГО ИЗУЧЕНИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СИСТЕМЫ КИТАЯ... 69

Карпенко А. О.

ІСТОРИОГРАФІЧНА РЕКОНСТРУКЦІЯ ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ
МАРТІНА ГАЙДЕГЕРА 73

Кравченко А. А.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС У ВИМІРАХ “ДЕКОНСТРУКЦІЇ” 78

Ромашина Е. Ю.

ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ СРЕДА
С ТОЧКИ ЗРЕНИЯ ИНТЕНЦИОНАЛЬНОСТИ..... 82

Ляднева А. В.

ЛІДЕРСЬКІ КОМПЕТЕНЦІЇ ЯК ФІЛОСОФСЬКА КАТЕГОРІЯ
ПАРАДИГМИ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ 85

Михайліченко М. В.

СТАНДАРТИЗАЦІЯ У ВИЩІЙ ОСВІТІ
ЯК ДЕРЖАВНО-УПРАВЛІНСЬКА ПРОБЛЕМА 90

Нестерова М. О.

КОГНІТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ СУСПІЛЬСТВА ЗНАНЬ 95

Шульга О. А.

ФІЛОСОФІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОСВІТИ
В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ 99

Розділ IV

ГУМАНІСТИЧНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В ОБ'ЄДНАНІЙ ЄВРОПІ ХХІ СТОЛІТТІ

Андарало А. И.

СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТА КАЧЕСТВА КАК СРЕДСТВО
ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ВЫСШЕГО ПЕДАГОГИЧЕСКОГО
ОБРАЗОВАНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ 148

Бобрицька В. І.

АКСІОЛОГІЧНИЙ ДИСКУРС ІДЕЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ЗАПИТІВ ОБ'ЄДНАНОЇ ЄВРОПИ
ХХІ СТОЛІТТЯ..... 156

Лук'янова Л. Б.

ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГА-АНДРАГОГА
В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ 160

Леонтєва І. В.

ІДЕЇ ГУМАНІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
У ТВОРЧІЙ СПАДЩИНІ О. Ф. ЛАЗУРСЬКОГО 165

Матвієнко О. В.

ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПОЗИЦІЇ ВЧИТЕЛЯ
В УМОВАХ СОЦІАЛЬНИХ ЗМІН 168

Мелешенко Л. П.

ЕТИЧНИЙ КОДЕКС УКРАЇНСЬКОГО ВЧИТЕЛЯ:
ПРОБЛЕМИ ПРИЙНЯТТЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ 173

Сапожников С. В.

УПРАВЛІННЯ СИСТЕМАМИ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В КРАЇНАХ ЧОРНОМОРСЬКОГО РЕГІОНУ 177

Фруктова Я. С.

РЕАЛІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ПОГЛЯДІВ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
У СУЧАСНИХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ ДОКУМЕНТАХ
СИСТЕМИ ОСВІТИ 182

Шевель Т. О.

ПОЛКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У СИСТЕМІ
ЦІННІСНО-ЦІЛЬОВИХ ПРІОРИТЕТІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ..... 186

Розділ V

ДЕРЖАВНА ОСВІТНЯ ПОЛІТИКА
ЯК МІЖДИСЦИПЛІНАРНА СФЕРА ДОСЛІДЖЕНЬ

Бицюра Ю. В.

СТРУКТУРНІ ДИСПРОПОРЦІЇ У ГАЛУЗІ ОСВІТИ В УКРАЇНІ
ТА ШЛЯХИ ЇХ УСУНЕННЯ ЗАСОБАМИ ДЕРЖАВНОЇ ОСВІТНЬОЇ
І ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИК 192

Волошина Н. О., Лазебна О. М.

ЕКОЛОГОБЕЗПЕЧНІ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ 197

Маньгора В. В.

ВПЛИВ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ НА ФОРМУВАННЯ
ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ
У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ 201

Розлач А. В.

ПІДГОТОВКА МЕНЕДЖЕРІВ З ПЕРСОНАЛУ У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ:
МОДЕЛІ ТА РІВНІ КВАЛІФІКАЦІЇ 205

Петришина Н. В.

СУЧАСНИЙ СТАН НАУКОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ 210

Тарасова Е. В.

НЕКОТОРЫЕ ПРОБЛЕМЫ ЭТНОМЕТОДИКИ И ЭТИКИ
МЕЖКУЛЬТУРНОГО ОБЩЕНИЯ 214

Шевель Н. О.

ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ МОЛОДІ В ПОЛКУЛЬТУРНОМУ
СУСПІЛЬСТВІ ЯК ОДНА З ПРІОРИТЕТНИХ ЦІЛЕЙ ВИВЧЕННЯ КУРСУ
“ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ” У ВИЩІЙ ШКОЛІ 218

Розділ VI

РЕАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ:
ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Бабушко С. Р.

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ЯК ПРИКЛАД РЕАЛІЗАЦІЇ
НЕПЕРЕРВНОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ 222

Климович М. В.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНОГО ДОСТУПУ ДО ЯКІСНОЇ ОСВІТИ
ЯК ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ В КОНТЕКСТІ
СОЦІАЛЬНИХ ІНІЦІАТИВ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ 226

Купрій Т. Г.

ПРАКТИКА СПІВРОБІТНИЦТВА (СТАЖУВАННЯ)
УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ ІНСТИТУЦІЙ ІЗ СТУДЕНТАМИ
ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ..... 231

Сазоненко Г. С.

ОСВІТНЯ ПОЛІТИКА СУЧАСНОЇ ШКОЛИ 235

Сандугей В. В.

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВІТЧИЗНЯНОЇ РОБОЧОЇ СИЛИ..... 240

Субіна О. О.

ФОРМУВАННЯ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ
ЯК ВАЖЛИВИЙ НАПРЯМОК АКАДЕМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ 243

Черепніна О. І.

РЕФОРМУВАННЯ УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ВИЩОЇ ОСВІТИ
В СУЧАСНИХ УМОВАХ І ФОРМУВАННЯ РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ 248

Штундер І. О.

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ
В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ..... 252

Розділ VII

УДОСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ У ГАЛУЗІ ОСВІТИ

Андрусішин Б. І.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ
ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧА ПРАВОЗНАВСТВА 257

Кумков Д. Л.

ВПРОВАДЖЕННЯ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ
ТА ЙОГО ВПЛИВ НА УДОСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНО-
ПРАВОВОЇ БАЗИ У ГАЛУЗІ ОСВІТИ 261

Плахтій Ю. В.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ
ЄДИНОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ..... 265

Постол К. А.

ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ВЗАЄМОДІЇ СУБ'ЄКТІВ
ДЕРЖАВНО-ГРОМАДСЬКОЇ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ,
ЯК ВИДУ ВЗАЄМОВІДНОСИН ДЕМОКРАТІЇ УЧАСТІ 269

НАШІ АВТОРИ..... 273